

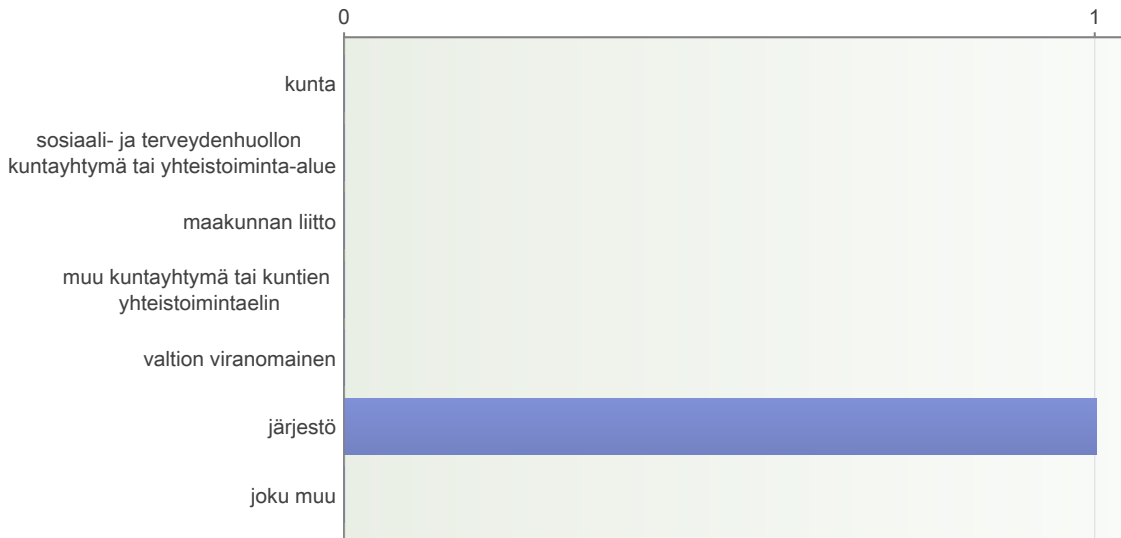
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry	Heli Markkula	heli.markkula@alli.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Palveluiden yhdenvertainen saatavuus

Palveluiden yhdenvertainen saatavuus on uudistuksen tärkeä tavoite, sillä nykyjärjestelmä ei turvaa perustuslain 19 §:ssä tunnustettuja sosiaalisia perusoikeuksia yhdenvertaisesti.

Valinnanvapausmallin puuttuminen lausuttavasta kokonaisuudesta vaikeuttaa mahdollisuutta arvioida kokonaisuutta väestön yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. Tuleva valinnanva-pausmalli tulee valmistella siten, että se ei johda väestön hyvinvointi- ja terveyserojen lisääntymiseen.

Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry katsoo, että sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen isompien vastuutahojen toimesta mahdollistaa parempien hoitoketjujen toteutumisen. Isompien järjestäjätahojen myötä mahdollistuu myös tehokkaampi resurssien jako sekä nopeampi hoitoon pääsy.

Nyt lausunnolla oleva ratkaisu, jossa sote-järjestämistä vastuu siirretään maakunnille, parantanee eri alueiden välistä yhdenvertaisuutta, sillä se poistaa nykytilanteen palveluiden kuntakohtaisen kirjavuuden. Samalla on

tärkeää turvata peruspalveluiden ja lähipalvelujen saanti eri puolilla maata.

Palvelun järjestäjinä maakunnat ovat nykyistä mallia vahvempia ja isompia toimijoita. Erityisesti kuitenkin pienten maakuntien on tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden maakuntien kanssa ja so-vittava tarkoituksenmukaisesta työnjaosta sote-palveluiden järjestämisessä.

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta huolena on tiettyjen palveluiden laadun, kuten vammaispa-lvelujen, tasapäistyminen valtakunnallisesti, eli huonontuminen joillakin alueilla. Yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi asiakkaan saamaa palvelun laatua on seurattava ja arvioitava.

Lapsivaikutusten arviointi on väline lasten ja nuorten edun selvittämiseen. Lapsen oikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnilla voidaan ennustaa myös lausuttavana olevan lainsäädännön vaikutuksia lapsiin ja nuoriin sekä heidän oikeuksiensa toteutumiseen. Nyt lausuttavana olevasta lakipaketista on tehty lapsenoikeusperustainen, oikeudellinen ennakoarviointi. Allianssi vaatii, että Sote- ja maakuntauudistuksen lapsiin ja nuoriin kohdistuvia vaikutuksia tulee arvioida uudistuksen koko valmistelun sekä toteutuksen ajan.

Kielelliset oikeudet on turvattava myös uudessa palvelumallissa ja myös niissä maakunnissa, joissa kielivähemmistö tulee olemaan hyvin pieni. Tämän takia on hallintoa järjestettäessä muo-dostettava rakenteita, joilla turvataan suomen ja ruotsinkielisen väestön tosiasialliset mahdolli-suudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

Etenkin omakielinen terveydenhuolto on tärkeää nuoren perusturvallisuudelle. Esimerkiksi mie-lenterveyspalveluita on oltava saatavilla omalla äidinkielellä. Erityisesti viittomakielisten palve-luiden saatavuus on tässä kohtaa heikkoa.

Korkeakouluopiskelijoiden välistä opiskeluterveydenhuollon yhdenvertaisuutta parannetaan helpoiten laajentamalla toimiva Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) myös ammattikor-keakouluopiskelijoille.

Nuorten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen

Allianssi näkee erityisen tärkeänä, että maakunnan ja kuntien yhteistyö varmistetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Maakunnan vastuulle siirtyy esimerkiksi lastensuojelun, mielenterveyspalveluiden, kuntoutuksen sekä erilaisten lääkäripalveluiden järjestäminen. Näiden toteuttamisessa maakunnan ja kunnan yhteistyön ja palveluiden rajapintojen on oltava saumattomia. Jos näin ei tapahdu, voi siitä muodostua vaikeuksia erityisesti nuorille, jotka liikkuvat palvelujen välimaastossa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä maakuntien vastuulle kuntien on otettava vahva rooli kuntalaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Nuorten hyvinvointi rakentuu näissä arjen palveluissa. Mikäli ne eivät ole kunnossa, lasten ja nuorten hyvinvointi heikentyy.

Nuorten hyvinvointi rakennetaan sote-palveluiden ulkopuolella. Kunnat vastaavat edelleen nuorten hyvinvoinnille tärkeistä palveluista, kuten koulutuksesta, nuorisotyöstä, vapaa-ajan palveluista, kulttuurista ja liikunnasta, asuinalueiden kehittämisestä ja liikenteestä. Näiden pal-veluiden tuottamiseen kunnilla on oltava riittävät resurssit.

Allianssi vaatii, että oppilas- ja opiskelijahuolto turvataan kouluissa ja oppilaitoksissa toteutet-tavana lähipalveluna. Tämä tapahtuu esimerkiksi siten, että se määritellään sote-uudistuksessa osaksi kuntien järjestämistä vastuulla olevia sivistyspalveluja.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- YTHS:n lainsäädännölliset ja taloudelliset edellytykset tulee turvata, sillä se on jo osoittanut kustannusten kasvun hillitsemistä. Allianssi esittää, että kustannustehokkaan YTHS:n toiminta-edellytykset turvataan rakenneuudistuksessa ja palvelut laajennetaan koskemaan amk-opiskelijoita.

Terveysterveysten rahoituksen (vuosi 2014) n.19,5 miljardin kokonaisuudessa YTHS:n toteuttaman opiskeluterveydenhuollon osuus on todella pieni. THL:n tilastojen mukaan YTHS:n opiske-luterveydenhuollon kustannukset (ml. suun terveydenhuolto) vuonna 2014 olivat 38,3 Me. YTHS:n opiskeluterveydenhuollon rahoitus vuonna 2016 kokonaisuudessaan on 38,5 Me. YTHS:n osuus kaikista Suomen terveydenhuollon menoista on siis vain n. 0,2 %. YTHS:n toimipiiriin kuului vuonna 2013, 134 628 yliopisto- opiskelijaa. YTHS vastaa siis n. 2,5 % suomalaisten opiskeluterveydenhuollosta, mutta kustannukset kokonaisuudesta ovat huomattavasti hoidet-tavaa väestöpohjaa pienemmät.

Vuonna 2016 yliopisto- opiskelijat maksavat 8,9 Me omista opiskeluterveyden palveluista ter-veydenhuolto - ja käyntimaksuina. Nämä rahat poistuvat suomalaisen terveydenhuollon rahoit-tamisesta, mikäli toimiva YTHS-järjestelmä romutetaan. Vuonna 2013 YTHS:n opiskelutervey-denhuollossa toteutettiin 365 056 terveyden- ja sairaanhoidon käyntiä sekä 612 093 hoitokon-taktia. Palvelukäyttäjii yliopisto -opiskelijoista vuonna 2013 oli 67,3 %. YTHS:n opiskelutervey-denhuollon kustannusten kasvu kokonaisuudessaan vuosina 2000 – 2014, vuoden 2014 hinnoin, oli vain 4,4 %. Samaan aikaan koko terveydenhuollon käyttömenojen kasvu on ollut 50,8 % ja kunnallisen opiskeluterveydenhuollon kustannusten kasvu oli samana aikana 61,9 %. Kunnallisen opiskeluterveydenhuoltoon on myös haluttu tietoisesti panostaa. (THL, Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2014, Liitetaulukko 2, THL /SVT Tilastoraportti 13/2016)

STM on myös arvioinut ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kustannuksia, mikäli se toteutettaisiin ns. YTHS- mallin mukaisesti. Kustannusarvio on tehty YTHS:n nykyisen rahoitusmallin pohjalta. YTHS:n laajentaminen ammattikorkeakouluopiskelijoille nykyisen rahoitusmallin mukaan säästäisi julkisia varoja noin 1,3 miljoonaa euroa vuositasolla. (STM 2015:44) ja (YTHS talousarvio vuodelle 2016)

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Alueellista demokratiaa tulee tukea rakenneuudistuksessa ja varmistaa nuorten todelliset vai-kuttamismahdollisuudet. Nuorten osallistumisoikeuksien toteutuminen rakenneuudistuksissa edellyttää suunnittelua, arviointia ja kehittämistä. Osallisuuden rakenteita tulee kehittää lasten ja nuorten sekä nuorisovaltuustojen kanssa.

Demokratian haasteita liittyy tulevien maakunnallisten vaalien tunnettavuuteen ja etenkin nuorten äänestysaktiivisuuteen. Nuorten äänestysaktiivisuuden nostamiseksi tarvitaan vaikut-tavia toimenpiteitä. Nuoret tarvitsevat selkeää tietoa maakuntavaaleista sekä siitä, mistä milläkin hallinnon tasolla päätetään. Ilman kunnollista tietoa, maakuntakansalaisuus tai maakunnan hallinto jää nuorille eteiseksi.

Tarvitaan myös rohkeita toimenpiteitä nuorten demokratiaoikeuksien toteutumiseksi: maakun-tavaalien äänestysikäraja on laskettava 16 ikävuoteen.

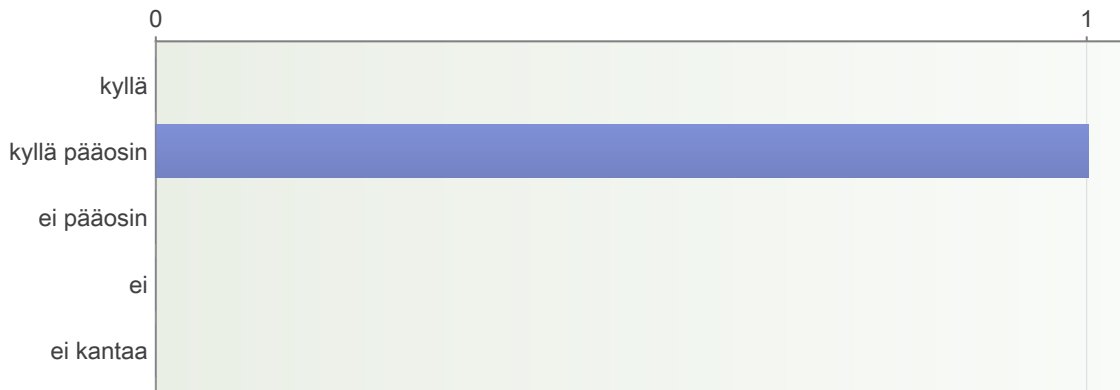
On otettava tavoitteeksi luoda yhdenvertaisia ja monikanavaisia osallisuuden rakenteita, joissa alusta alkaen huomioidaan nuorten moninaisuus. Tällöin mahdollistuu eritaustaisten nuorten mukaanotto. Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen edellyttää riittäviä resursseja.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Ei vastauksia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

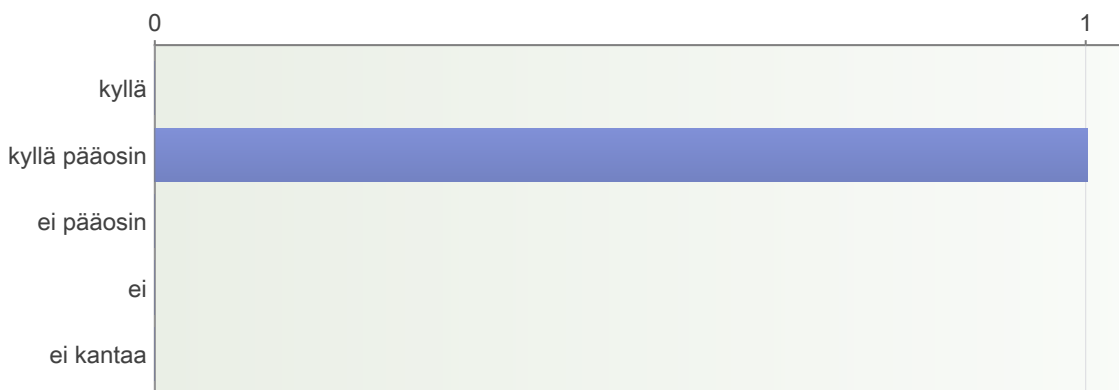
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Allianssin edellä esittämän mukaisesti YTHS:n laajentamismahdollisuuksien turvaamiseksi lakiin tulee kirjata pykälätasolle vastaava kirjaus, joka on myös nykyisessä terveydenhuoltolaissa: "Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto voidaan maakunnan suostumuksella järjestää myös muulla Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla." Allianssi on tyytyväinen siitä, että kunnat vastaavat edelleen nuorille tärkeistä palveluista, kuten koulutuksesta, nuorisotyöstä, vapaa-ajan palveluista, kulttuurista ja liikunnasta, asuinalueiden kehittämisestä ja liikenteestä. Tulevassa rakenneuudistuksessa on varmistettava tiedonkulku, vastuunotto ja toimivat yhteistyösuhteet eri toimijoiden välillä järjestämis- ja tuottamisvastuiden muuttuessa merkittävästi. Kunnilla säilyisi edelleen yleinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä, mikä hallituksen linjauksen mukaan (5.4.2016) tarkoittaa terveyden ja hyvinvoinnin huomioon ottamista kunnan kaikkien hallinnonalojen toiminnassa. Sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvä hyvinvoinnin edistäminen siirtyy maakuntien vastuulle. Tästä sekä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävistä säädetään tarkemmin so-siaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettavassa laissa (kyseisen lain 7-8 §:stä Allianssi lausuu jäljempänä). Lisäksi Allianssi pitää välttämättömänä, että uudistuksen jälkeen huolehditaan kunnille jäävistä riittävästä resursseista, jotta ne voivat järjestää edellä kuvattuja palveluita yhdenvertaisesti. Monialainen yhteistyö ja verkostomaisesti tuotetut palvelut Maakunnan tehtäväaloista linjataan pykälässä 6, jonka yksityiskohtaisten perustelujen mukaan TE-palvelujen järjestämisessä hyödynnetään järjestäjä-tuottaja -mallia, jossa maakunnat pää-sääntöisesti sopivat TE-palvelujen tuottamisesta kuntien, yksityisten tai kolmannen sektorin tuottajien kanssa. Mallin toteutus yksityiskohdat täsmennetään jatkovalmistelussa, sillä maa-kuntalain 6 §:ssä lueteltuja tehtäväalueita koskeva erityislainsäädäntö on vasta valmisteilla. Allianssi näkee tärkeänä, kuten alustavasti on linjattu, että palvelutuotantoa voidaan lailla tai laissa säädettyjen kriteerien täytyessä sopimuksella osoittaa riittävät voimavarat omaavalle kunnalle (kaupunki) sekä yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoille. Uudistuksen toimeenpanossa linjataan myös korostettavan kuntien roolia paikallisissa elinvoimatehtävissään. Allianssi esittää, että maakuntien muita tehtäviä koskevassa lainsäädännön jatkovalmistelussa tulee ottaa huomioon monialaiset, esimerkiksi kuntien ja valtion viranomaistahojen sekä kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyöstä

muodostetut toimintamallit. Tällaisia verkostomaisesti tuotettuja palveluja ovat muun muassa hyvin lupaavin tuloksin käynnistyneet alle 30-vuotiaiden Ohjaamo-palvelut. Ohjaamo-toimintamalli perustuu verkostotyöhön, jonka toteuttajina ovat kuntien työllisyyden hoito, koulu- ja nuorisotoimi, sosiaali- ja terveystoimi, TE-toimisto, KELA, oppilaitokset ja kolmas sektori sekä laajeneva yhteistyö yrittäjien kanssa. Näiden eri hallinnonalan toimijoiden välistä joustavaa yhteistoimintaa ei saa vaarantaa valmisteilla olevassa uudistuksessa. Ohjaamo-toiminnalla tavoitellaan alle 30-vuotiaiden nuorten työllistymistä, kouluttautumista ja arjen hallintaa. Verkostomaisesti toimivissa Ohjaamoissa tarjotaan ”yhden oven –periaatteella” nuoren tilanteeseen sopivaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta kokonaisvaltaisella työotteella, jolloin aikaa ja resursseja vievä ketjuttaminen vähenee. Ohjaamo-palveluja on tarjolla syksyllä 2016 lähes 40:ssä palvelupisteessä eri puolilla Suomea ja niiden vaikutuspiirissä on noin 60 % alle 30-vuotiaista nuorista. Maakunnan tulisi palvelujen järjestäjän roolissa esimerkiksi maakunnan strategiassa, palvelulu-pauksessa ja sopimuksissa varmistaa, että palvelun tuottajalla on tarvittaessa edellytykset osallistua edellä kuvaillun kaltaiseen monialaiseen yhteistyöhön. Lisäksi tehtäviensä hoidossa maakunnan on edistettävä eri toimijoiden (julkinen – yksityinen – kansalaiset) kumppanuutta ja verkostoyhteistyötä.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Lausunnoilla oleva maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksia koskeva sääntely vastaa kuntalain sääntelyä. Edellytykset asukkaiden suoralle osallistumiselle luo maakuntavaltuusto, mihin ehdotus maakuntalaiksi antaa Allianssin mielestä pääosin toimivat raamit. Allianssi esittää muutamia huomioita ja parannusehdotuksia nimenomaan nuorten näkökulmasta. Maakunnan vaikuttamistoimielimet (26 §) Maakuntalakiluonnoksen 26 §:ssä määritellään maakunnallisten vaikuttamistoimielinten perus-tamisesta. Yksi niistä olisi maakunnallinen nuorisovaltuusto tai muu nuorten vaikuttajaryhmä. Samassa pykälässä linjataan muun muassa vanhusvaltuustosta ja vammaisneuvostosta. On erittäin tärkeää, että näiden ryhmien osallistumista säädetään velvoittavasti. Allianssi pitää siksi ongelmallisena, ettei eri vaikuttajaryhmille ole lausunnoilla olevassa esityksessä omaa pykälää, vaan niistä säädetään yhdessä yhteisessä pykälässä. Allianssi näkee erittäin tärkeänä, että nuorten vaikuttajaryhmistä säädetään omassa pykälässään. Mallia tähän voi ottaa esimerkiksi voimassa olevasta kuntalaista. Pykälän 26 mukaan maakunnan nuorten vaikuttamismahdollisuuksien takaamiseksi, maakunta-hallituksen olisi asetettava maakunnallinen nuorisovaltuusto ja huolehdittava sen toimintaedel-lytyksistä. Kunnallisten ja maakunnallisten vaikuttajaryhmien toimintaan tulee varata riittävät ohjaus- ja toimintaresurssit. Ryhmän toiminta vaatii resursseja. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan: ”Erillinen määräraha talousarvioissa jäntevöittäisi vaikuttamistoimielinten toimintaa”. Nuorten

vaikutta-jaryhmän riittävät resurssit ovat tärkeitä ryhmän toiminnan kannalta. Jotta nuorten vaikuttaja-ryhmä voi tarttua heille merkittäviin asioihin, tulee heillä olla ajankohtaista tietoa päätettävistä asioista. Tämä tarkoittaa henkilöresursseja ryhmää ohjaavalle henkilölle. Maakunnallisen nuorisovaltuuston jäsenet valittaisiin kuntien vastaavista vaikuttajaryhmistä siten, että kustakin ryhmästä valittaisiin vähintään yksi edustaja. Lopullinen jäsenmäärä, ko-koonpano ja maakunnallisen nuorisovaltuuston valinta ja toimintatavat jäisivät maakunnan päätettäväksi. Allianssi näkee, että maakuntatason nuorten vaikuttajaryhmän on oltava edus-tuksellinen ja vaikuttava. On tärkeää, että kaikki jäsenet valitaan demokratian periaatteita nou-dattaen, vaikka maakunnan nuorisovaltuustolle pitää jättää liikkumatilaa päättää kokoonpanosta ja muiden jäsenten valintatavoista. Vaikuttajaryhmän asema suhteessa maakuntahallintoon tulee olla tiivis. Maakunnallisen nuori-sovaltuuston vaikuttamisvalta ulottuisi kaikille maakunnan toimialoihin. Tämän vuoksi pykälän toiseen momenttiin tulee lisätä kuntalain mukaisesti ”muissa asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä”. Tämä on tärkeä lisäys, sillä kaikessa pää-töksenteossa on huomioitava lasten ja nuorten näkemykset lähiympäristöstään ja hyvinvoin-nistaan. Nuorten vaikuttajaryhmillä on oltava aitoa päätösvaltaa yhteisistä asioista: päätöksenteon ja nuorten vaikuttajaryhmän välillä on oltava aito vuorovaikutus. Ryhmille on annettava valtaa päätöksenteon eri vaiheissa sekä läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa kaikissa lautakunnissa ja muissa päätöksentekoeleimissä. Maakuntahallinnossa tulee huomioida nuorten moninaisuus ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksien tukeminen. Vähemmistöihin kuuluvien nuorten osallis-tumista vaikuttajaryhmään on tuettava aktiivisesti, esimerkiksi tiedottamalla esteettömästi ja eri kielillä sekä monikanavaisesti, kuten videoilla. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuudet Pykälässä 23 § säädetään yleisistä asukkaiden osallistumisoikeuksista. Pykälässä on kattavasti esitelty eri vaikuttamismahdollisuuksia. Allianssi haluaa muistuttaa, että kaikki asukkaat ovat oikeutettuja osallistumisen ja vaikuttamisen kanaviin yhdenvertaisesti. Pykälän esimerkeissä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista viitataan laajasti palveluiden käyttäjiin, jolloin huomioimatta saattaa jäädä kuntalaisten eli palvelun käyttäjien moninaisuus. Tähän asiaan voisi viitata pykälän alussa kohdassa: ”Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista”. Allianssi ehdottaa muotoa: ”Valtuuston on pidettävä huolta yhdenvertaisista, monipuolisista ja vaikutta-vista osallistumisen mahdollisuuksista”. Pykäläluonnoksessa vaikuttamismahdollisuudet eri alueilla sekä päätöksenteon eri vaiheissa taataan nuorten vaikuttajaryhmälle (26§). Allianssi haluaa korostaa, että myös Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet pykälässä (23§) tulisi huomioida, että lapset ja nuoret ovat kunnan palveluiden suuri käyttäjäryhmä, joita tulee käyttäjädemokratian mukaisesti kuulla ja osallistaa heitä koskevien palveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Säännöksen velvoittavasta sanamuodosta huolimatta suoran demokratian laajuus ja muodot jäisivät pitkälti valtuuston päätettäväksi. 35 §:ssä säädetään maakuntastrategiasta, jossa val-tuuston tulee määrittää, miten asukkaat voivat osallistua ja vaikuttaa maakunnan päätöksente-koon. Allianssi muistuttaa, että tosiasiallisen osallistamisen mahdollistaminen vaatii myös re-sursseja. Äänestysikärajaksi 16 ikävuotta Hallituksen esitysluonnosta arvioidaan myös perustuslain näkökulmasta. Perustuslaissa sääde-tään äänioikeusikäraja 18 ikävuoteen. Vaalilakiin maakuntaudistus vaatii joka tapauksessa kor-jauksia. Allianssin mielestä tässä yhteydessä on hyvä pohtia ja ottaa tosissaan esimerkiksi Euroopan neuvoston suositus äänestysikärajan laskemisesta. Äänestysikärajan laskeminen 16 ikävuoteen maakuntavaaleissa on toimenpide, joka tukisi nuorten demokratiaoikeuksien toteutumista. Kuntavaalien osalta asiaa on jo tarpeeksi selvitetty, mutta poliittista tahtoa ei ole ollut riittävästi. Perustuslakivaliokunta katsoi mietinnössään (PeVM 3/2014 vp), että äänestysaktiivisuuden nostamiseksi tarvitaan ennakkoluulotonta ja rohkeaa uudelleen ajattelua. Allianssi kannattaa nuorten vähäisen äänestysinnon kasvattamiseksi vaikuttavia toimenpiteitä. Äänestäminen ja äänestämättä jättäminen opitaan hyvin nuorina. Voidaan nähdä, että kiinnostus esimerkiksi maakunnallisiin asioihin kasvaa, mikäli nuorella on todellista valtaa vaikuttaa. Nuorten tulee saada todelliset osallistumisvalmiudet eli äänioikeus kaikissa vaaleissa, myös maakuntavaaleissa. Äänioikeuden laajentamisessa on kyse maakuntademokratian vahvistami-sesta ja nuorten demokratiaoikeuksien toteutumisesta, ja siitä miten näitä oikeuksia rajataan ikäperusteisesti. Demokratian ehdot tulee määritellä siten, että nuoret ovat tosiasiallisesti mukana, ja kansalaisia muiden joukossa.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei vastauksia.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Jotta maakuntien kielivähemmistöt saisivat tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet, kaksikielisten maakuntien hallituksissa tulee olla vähintään yksi henkilö, joka edustaa maakunnassa vähemmistöasemassa olevaa kansalliskieltä. Kyseisen henkilön tulee olla vähemmistölautakunnan puheenjohtaja tai jäsen.

Vähemmistökielen vaikuttamistoimielimellä (27 §) tulee olla tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa omalla äidinkiellellä tarjolla olevien palveluiden tasoon. Tämä koskee myös saamenkielen vaikuttamistoimielintä.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Ei vastauksia.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

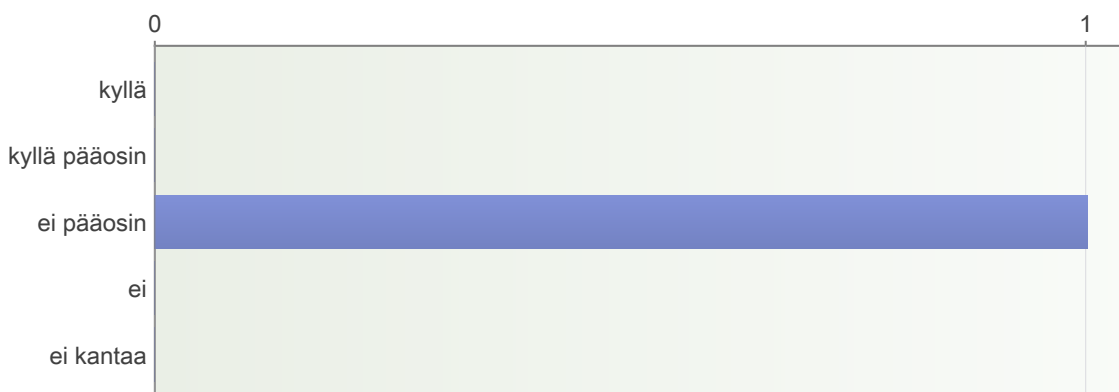
Ei vastauksia.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Ei vastauksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettua laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Allianssi suhtautuu varauksella lailla säädettävään yhtiöittämisvelvollisuuteen. Maakunnat ovat erilaisia kooltaan ja tarpeiltaan, ja samanlaiset ratkaisut eivät toimi kaikissa maakunnissa. Maakunnilla tulee olla riittävästi päätäntävaltaa järjestää sosiaali- ja terveyspalvelunsa maakunnan omista tarpeista käsin. Yhtiöittäminen heikentää myös kansanvaltaisen ohjauksen roolia. Päätökset palveluiden tuotantotavoista tulee tehdä lähellä niiden käyttäjiä. Maakuntastrategiassa (Maakuntalaki 35 §) on määriteltävä, missä määrin maakunta hyödyntää eri palveluntuottajia kussakin palvelussa. Maakuntien on myös päätettävä, miten ne organisoivat oman palveluntuotantonsa. Palvelut on tarkoituksenmukaisesti toteutettava siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio toteutuu. Tämä edellyttää eri tuottajien välistä toiminnallista integraatiota ja asiakastietojen liikkumista eri tuottajien välillä. Kansallisesti ja maakunnissa on huolehdittava siitä, ettei sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto yksipuolistu, sillä julkisen palvelutuotannon rinnalle tarvitaan joka tapauksessa järjestösektorin ja yksityisten yritysten tuottamia palveluita. Järjestöjen kumppanuus ja yhteistyö palvelutuotannossa on tehtävä mahdollisimman luontevaksi ja helpoksi (ks. myös Allianssin huomiota seuraavaan kysymykseen). Eri tuottajien sosiaali- ja terveyspalvelujen vertailtavuutta, kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä on lisättävä. Tämä on tärkeää palvelujen laadun ja saatavuuden turvaamiseksi sekä myös asiakkaan aidon valinnanvapauden toteutumiseksi.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-järjestämislakiluonnoksen 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä varmistaa yhdenvertaiset, kustannusvaikuttavat ja tuottavuudeltaan hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut koko maassa.

Allianssi vaatii, että palvelujen järjestämisessä kuullaan nuoria ja annetaan heille mahdollisuus vaikuttaa palvelujen kehittämiseen. Huomioitava on kiinnitettävä haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin, kuten vähemmistöryhmiin kuuluviin lapsiin. Heidän kohtaamiaan eriarvoisuuksia sote-palveluissa on tunnistettava ja puututtava siihen tarvittaessa positiivisella erityiskohtelulla.

Sote-uudistukselle asetetut tavoitteet eivät toteudu ilman, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä ongelmien ennaltaehkäisyä vahvistetaan. Tähän tulee myös kohdentaa nykyistä enemmän voimavaroja.

Kuten uudistuksen lapsivaikutusten ennakoarvioinnissa on nostettu esiin, lain tarkoituksen näkökulma on järjestelmä- ja talouskeskeinen. Säännökseen (1 §) on lisättävä, että lain tarkoituksena on myös riittävien sosiaali- ja terveystalouden turvaaminen (perustuslain 19 §:n 3 momentti).

Nuorten kannalta tärkeää on, että sosiaali- ja terveydenhuollon piiriin pääsee nopeasti ja palvelut ovat siten integroituneita, ettei pompottelua luukulta toiselle tapahdu. Nuoret itse tuovat toistuvasti esiin sen, että sote-palveluissa olennaisinta on niiden helppo saavutettavuus ja matala kynnys.

Allianssi painottaa, että nuorten sote-palvelujen riittävä viranomaisvalvonta on varmistettava. Lakiluonnoksissa vaarana on liiallinen turvautuminen omavalvontaan, joka ei turvaa riittävällä tavalla lasten ja nuorten oikeuksien toteutumista. Allianssi esittää perustettavaksi lasten ja nuorten maakunnalliset oikeusturvakeskukset. Keskuksessa toimisivat maakunnallinen lapsiasiamies sekä maakunnalliset lasten ja nuorten sosiaali- ja potilasasiamiehet.

Ylipäänsä lasten ja nuorten oikeusturvaa tulee parantaa osana rakenneuudistuksen jatkovalmistelua. Esimerkiksi Allianssi näkee tärkeänä, että nykyisiä opiskelijan oikeusturvaa käsitteleviä tahoja kootaan yhteen päällekkäisen työn vähentämiseksi sekä koulutuksen laadun ja opiskelijoiden oikeusturvan parantamiseksi. Vaihtoehtoinen malli voisi olla myös oppilas- ja opiskelija-asiavaltuutetun viran perustaminen. Valtuutetun tehtävänä olisi valvoa esi- ja perusopetuksen oppilaiden sekä toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointia ja oikeusturvaa.

Kuntien ja maakuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävistä säädetään pykälässä 7 ja vastaavasti 8 § koskee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä maakunnissa.

Sote-uudistuksen säädöksissä ja ministeri Rehulan vastauksessa kirjalliseen kysymykseen (KKV 413/2016vp) on esitetty, että opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät maakuntiin palvelun tehostamiseksi. Rehulan mukaan opiskeluhuollon palvelujen yhteissuunnittelu sekä palvelujen edustajien yhteiset koulutukset ja yhtenäiset toimintatavat, resurssien joustava käyttö ja väestön palvelutarpeen mukainen kohdentaminen helpottuisivat ja alueelliset erot pienenisivät.

Esitys kuraattori- ja psykologipalveluiden siirtämisestä maakuntiin on ristiriidassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lakiluonnoksen 7 §:n kanssa. Luonnos sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (7§) esittää säädettäväksi nimenomaisesti ensisijaisesti kunnan tehtäväksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen. Ristiriitaa on myös oppilas- ja opiskelija-huoltolain tavoitteiden ja säädösten sekä kuntalain 1 §:n osalta, mikä säätää kunnan tehtäväksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen.

Kuten aiemmin tässä lausunnossa kuvattu lasten ja nuorten viettäessä suurimman osan ajastaan koulussa ja

oppilaitoksissa on oppilas- ja opiskeluhoito keskeisessä asemassa lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kunta ei kykene lakisääteistä velvoitettua lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi suunnittelemaan ja toteuttamaan, mikäli maakunta päättää tähän työhön käytettävistä resursseista. Velvoite ja resurssit sen toimeenpäänteen on säädettävä yhdelle ja samalle taholle.

Tämä johdosta on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä esitetyn lain 7 §:ään, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa, lisättävä kolme uutta momenttia:

Osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävää koulun ja oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskeluhoitoon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Koulun ja oppilaitoksen sijaintikunnalla on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoilleen yhdenvertaisesti myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päättä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan.

Oppilaitoksen sijaintikunta voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. Ulkomailla sijaitseva koulutuksen järjestäjä vastaa psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä omille opiskelijoilleen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävä rahoitetaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Monimuotoinen järjestötoiminta turvattava

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (7§) on jatkossa ensisijaisesti kuntien tehtävä. Kunnille on turvattava riittävät resurssit tämän työn tekemiseen. Lisäksi Allianssi haluaa korostaa kuntien ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyön tärkeyttä: kuntien ja sote-järjestöjen yhteistyö on lisättävä sote-uudistuksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattoreihin.

Ylipäänsä sote- ja maakuntauudistuksissa on varmistettava, että kunnat ja maakunnat rahoitustavat jatkossakin monimuotoista järjestötoimintaa esimerkiksi järjestötuin ja tarjoamalla tiloja järjestöjen käyttöön.

Järjestöt järjestävät paljon joustavaa, matalan kynnyksen apua nuorille, kuten mielenterveys-kuntoutujille harrastustoimintaa tai apua nuorille maahanmuuttajille. Tämä järjestölähtöinen auttamistoiminta sijoittuu vapaaehtoistoiminnan ja palvelutuotannon välimaastoon. Sen ole-massaolo ja monimuotoisuus on tunnistettava ja turvattava sen jatkuvuus.

Palvelut yhden katon alla: saavutettavuus ja matala kynnyks

Palvelujen saamiseen yhdeltä luukulta kiinnitetään huomiota myös kahdessa Sipilän hallituksen kärkihankkeessa, jotka on syytä ottaa huomioon sote-alueiden toimintaa suunnitellessa. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma painottaa palveluiden vahvistamisen lisäksi oppilaitosten omaa opiskeluhoitotyötä, sekä Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan -hanke ja siihen liittyvät monialaiset Ohjaamot korostavat nuorille kohdistuneiden palvelujen saamista yhdeltä luukulta.

Kun sote-palveluita kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi, pelko siitä, että ne karkaavat nuorten ulottumattomiin on aiheellinen. Erityisesti alle 18-vuotiaille nuorille, nuorille jotka ovat syrjäytyneet koulusta, opiskelusta tai työpaikasta sekä haavoittuvassa asemassa oleville nuorten ryhmille (maahanmuuttajat, vammaiset jne.) etäisyys tai palvelujen monimutkaisuus voivat muodostua ratkaiseviksi esteiksi palveluiden piiriin hakeutumiselle. Tämä uhka on erityisen ajankohtainen syrjäiseuduilla. Tärkeää on, ettei nuorten huoli palveluiden karkaamisesta näiltä paikkakunnilta realisoidu järjestämisvastuun siirtämisen myötä.

Sipilän hallituksen ohjelmassa asetetaan huomattava painoarvo digitaalisten palvelujen kehittämiselle ja tästä saatavalle kustannustehokkuuden kasvulle. Digi-, etä- ja mobiilipalveluja on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti, se on useinkin asiakasystävällistä ja hinnaltaan edullisempää. Nuorilla on usein erinomaiset

Korkeakouluopiskelijoista 84 prosenttia koki terveytensä hyväksi ja 3 prosenttia huonoksi vuonna 2012. Jotakin tiettyä oiretta päivittäin tai lähes päivittäin oli kokenut 29 prosenttia miehistä ja 46 prosenttia naisista.

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollosta vastaa tällä hetkellä suurelta osin Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö (YTHS).

Tällä hetkellä YTHS:n toimintamandaatti tulee terveydenhuoltolaista (17 §), jonka mukaan kunta voi suostumuksellaan siirtää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon toisen tahon - käytännössä YTHS:n - järjestettäväksi. Saman periaatteen tulee päteä vastaisuudessakin, kun terveydenhuollon uusia alueita ja eri toimijoiden vastuita muodostetaan.

Vuosina 2012 - 2014 järjestetty YTHS-mallin kokeilu ammattikorkeakouluissa osoitti, että YTHS-palvelut soveltuvat erinomaisesti kaikille korkeakouluopiskelijoille ja vastaavat hyvin heidän monialaisiin palvelutarpeisiinsa.

Kaikkien korkeakouluopiskelijoiden tulee olla tulevaisuudessa samojen, laadukkaiden ja riittävästi resursoitujen terveyspalvelujen piirissä. Ne on opiskeluterveydenhuollon erityisluonteen vuoksi perusteltua järjestää valtakunnallisesti toimivan sekä opiskeluterveydenhuoltoon erikoistuneen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön kautta.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei vastauksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Ei vastauksia.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Ei vastauksia.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Ei vastauksia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Ei vastauksia.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Ei vastauksia.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Ei vastauksia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

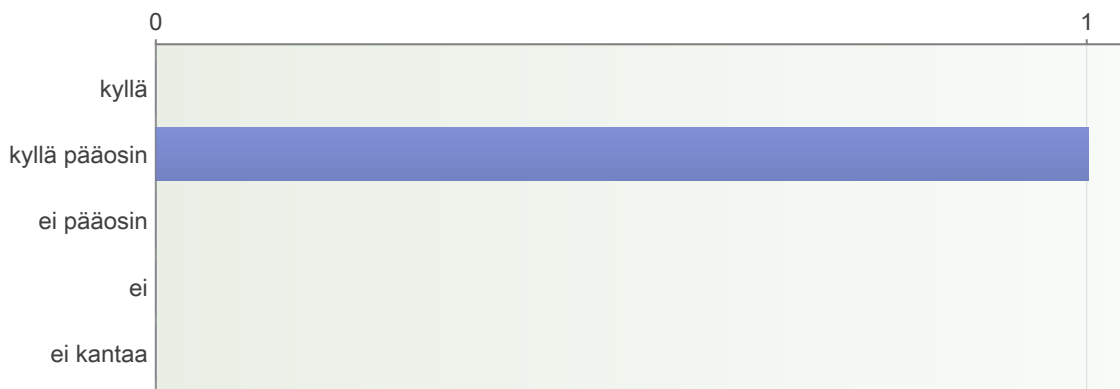
Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Ei vastauksia.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Kunnille on turvattava riittävät resurssit hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn tekemiseen. Järjestöt tekevät tärkeää työtä yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämässä sekä vaikuttavat esimerkiksi nuorten terveyteen ja

hyvinvointiin. Kuntien voimavarojen lisäksi on varmistettava kolmannen sektorin mahdollisuudet ja resurssit toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kolmannen sektorin toiminnassa tärkeää on ilmaisten tai kohtuuhintaisten toimitilojen sekä paikallisten avustusten mahdollistaminen. Järjestöillä on tärkeä rooli tehtävissä, jotka jäävät kunnille. Kuntien ja järjestöjen välistä yhteistyötä on systemaattisesti edistettävä ja hyödynnettävä palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa. Paikalliselle tasolle on kehitettävä pysyviä yhteistyö- ja kumppanuusrakenteita.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Ei vastauksia.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.